

FLEXUDDANNELSEN

Arbejdsmarkedsinklusion i stor skala gennem uddannelse

Nyhedsbrev maj 2019

Arbejdsmarkedsinklusion i stor skala gennem uddannelse

Flexuddannelsen er fra 2017 - 2022 støttet af Den A.P. Møllerske Støttefond. Forsøgsuddannelsen er målrettet den gruppe af unge med kognitivt handicap, som siden pensionslovgivningen i 2013, efter afsluttet ungdomsuddannelse (STU) er blevet mødt med en forventning om at kunne bidrage på arbejdsmarkedet. Det er en gruppe unge, der ikke hidtil har haft adgang til erhvervsrettet uddannelse. Det har medført, at de unge ofte befinder sig i forskellige former for kortvarig aktivering af en karakter, der ikke har medført, at de er kommet videre i beskæftigelse. De er oftest forblevet på kontanthjælp eller ressourceforløbsydelse m.v.

Projektet har til formål at inkludere unge med kognitive handicap på arbejdsmarkedet i langt højere grad end tilfældet er i dag. Det skal ske via en målrettet uddannelsesindsats, hvor der opbygges erhvervsrettede kompetencer hos de unge i målgruppen, som modsvarer de behov, der er på arbejdsmarkedet.

Flexuddannelsen er tilrettelagt hensigtsmæssigt for unge der f.eks. lever med generelle indlæringsvanskeligheder, autisme spektrum forstyrrelser, ADHD eller mental retardering i mildere grad. Det er unge, der er lige så forskellige som alle andre unge men det kan betyde, at de kan have:

- svært ved at huske og derfor har brug for mange gentagelser
- brug for kun at få en besked af gangen
- svært ved at koncentrere sig
- svært ved kritik
- svært ved at forholde sig til komplekse problemstillinger
- brug for hjælp til at skabe struktur og overskuelighed
- brug for tryghed og faste rammer
- brug for flere pauser
- svært ved at holde fokus på én tankerække
- svært ved at aflæse andre mennesker og derfor have svært ved socialt samspil
- en virkelighedsforståelse der adskiller sig fra andres
- have vanskeligt ved at opretholde selvkontrol fordi de er meget impulsstyrede

Det fremmer elevgruppens uddannelsessucces

- at eleverne på forhånd ved, hvad de skal
- at eleverne ved, hvordan det kommer til at foregå
- at eleverne ved, at de kan klare den opgave, de bliver stillet og kan få hjælp undervejs
- at eleverne bliver udfordret på de tidspunkter, hvor de er klar til det.

Ifølge projektbeskrivelsen skal der uddannes ca. 100 elever i projektet og heraf skal de 90 videre i fleksjob. Af de 46 elever, der blev optaget august 2018 har der til dato været et frafald på 4 elever, hvilket giver en frafaldsprocent på 8,6 %. Sammenlignet med f.eks. erhvervsuddannelserne og målgruppens udfordringer taget i betragtning, er det en meget tilfredsstillende fastholdelsesprocent. Forklaringen tilskriver vi uddannelsesmodellen samt den pædagogiske praksis.

Den 12. august 2019 påbegynder yderligere 49 elever deres 2-årige Flexuddannelse, hvilket betyder, at der frem til juni 2020, hvor de første 7 elevhold skal til afsluttende eksamen vil være knap 100 elever i uddannelse på tværs af landet. Der er optagelse frem til udgangen af juni, og stadig få pladser tilbage på køkkenuddannelsen i Aarhus og København samt på grøn service uddannelsen i Esbjerg.

Fokus i projektet vil i den kommende periode være på udvikling og afprøvning af relevante semesterprøver, beskrivelse af den alment dannende undervisning, som allerede praktiseres, udvikling af samarbejdsprocesser omkring individuelle praktikker samt øget samarbejde med mellemledere og de ansatte på virksomhederne, der indgår i sidemandsoplæring.

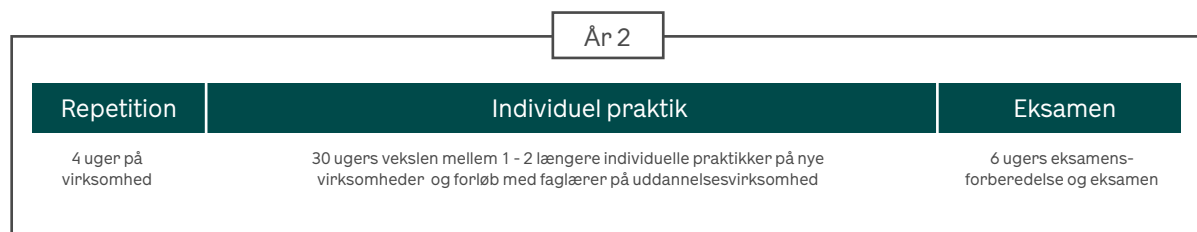
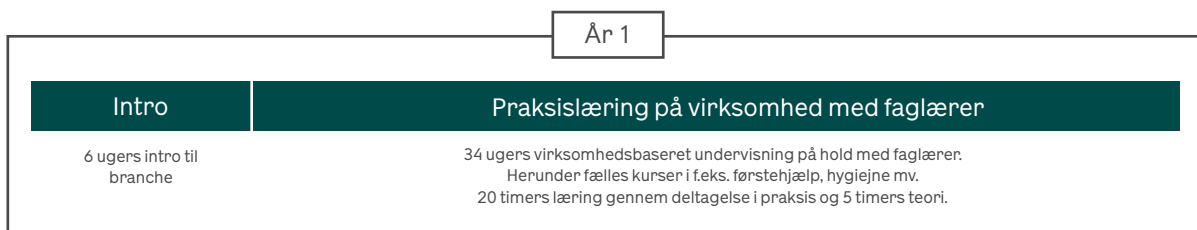
**“JEG BLIVER LIGE VÆRDIGT
BEHANDLET. SELVOM JEG
IKKE ER ANSAT, SÅ FØLER
JEG MIG SOM EN DEL AF
STEDET, SOM DE ANDRE
I MIN AFDELING”**

To uddannelsesmodeller

Der er udviklet 2 uddannelsesmodeller. Uddannelserne er beskrevet i et udkast til en bekendtgørelse med et bilag med kompetencemål og læringsmål for alle brancherne og kvalitetssikret i dialog med følgende erhvervsskoler:

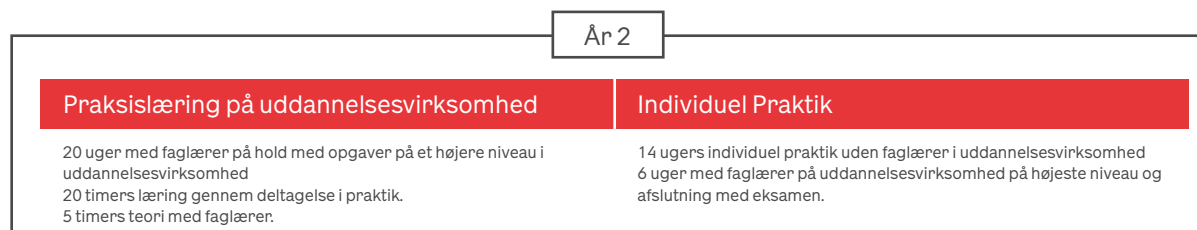
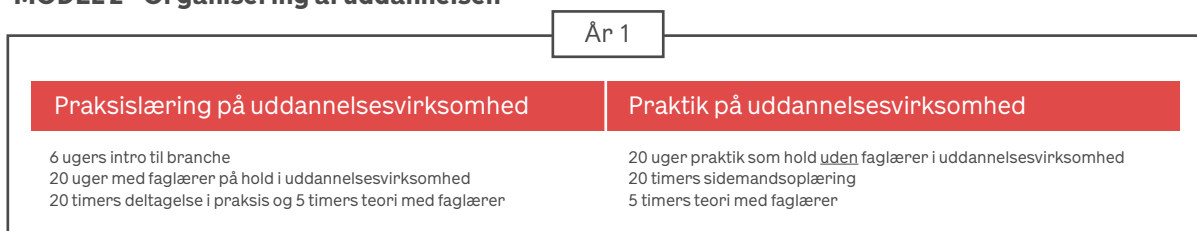
Rybners, VidenDjurs, Hotel & Restaurantskolen, Roskilde Tekniske Skole, Vilvorde.

MODEL 1 - Organisering af uddannelsen

De sidste 20 uger samarbejder den unge, vejleder og den kommunale enhed, der arbejder med godkendelse til fleksjob tæt for at sikre den nødvendige dokumentation

MODEL 2 - Organisering af uddannelsen

Væsentlige erfaringer med uddannelsesmodellernes styrker

Virksomhedsbaseret praksislæring – som medfører samarbejde med kolleger i en autentisk arbejdshverdag og at de unge gennem seriøse opgaver, der gør en forskel for andre mennesker, bliver en del af et arbejdsfællesskab og udvikler faglig identitet.

Lille hold med fast faglærer og vejleder – hvor faglæreren er den faglige rollemodel, mens vejlederen støtter både elev, faglærer og de ansatte i at opnå de bedst mulige læringsbetingelser for den enkelte elev.

25 timers undervisning om ugen - med ca. 20 timers deltagelse i praksis både med faglærer og som sidesidemandsoplæring hos faste ansatte. Ugentlig 5 timers skolelignende undervisning, hvor eksempler fra praksis bearbejdes, ny viden præsenteres og elevernes refleksion over erfaringer i praksis styrkes.

Beskrevne kompetencemål og læringsmål - så eleverne ved, at de ikke skal kunne det hele fra starten men gennem evalueringer sammen med faglæreren kan følge progressionen hen imod det, de skal kunne, når de afslutter efter 2 år.

Semesterprøver - hvor elevernes kompetencer vurderes, og eleverne forberedes til den afsluttende eksamen.

Helhedsindsats der indebærer at uddannelses- og beskæftigelsesindsatsen forholder sig til de mange forhold, der skal fungere for, at de unge kan fastholdes. Udover det, der foregår i uddannelsen, vedrører det f.eks. fokus på helbred, bolig, transport og socialt netværk.

Partnerskab med virksomheder

Flexuddannelsen afprøves i partnerskab med 15 virksomheder indenfor følgende brancher:

Detail – butik eller lager – hvor 8 elevhold uddannes i partnerskab med henholdsvis Salling Group i seks forskellige store Føtex og Bilka butikker samt et stort lager og med henholdsvis SuperBrugsen og Biltema med hver et elevhold.

Køkken – hvor 4 elevhold uddannes i partnerskab med Compass Group i kantinekøkkener på UC-Syd, SOSU-Østjylland og på Panum Institutet samt et elevhold på ECH Park Hotel.

Grøn service – hvor 3 elevhold uddannes i partnerskab med henholdsvis Københavns Lufthavne A/S, Gram Slot og Frilandmuseet Det Gamle Danmark.

Væsentlige erfaringer med partnerskab med virksomheder

Virksomhederne er gået meget positivt ind i samarbejdet og kommer med positive tilbagemeldinger. Modellen med en faglærer, der har uddannelsesansvaret på virksomheden og en tilknyttet vejleder, der tager sig af de spørgsmål, der kan forstyrre elevernes fokus på uddannelsen betyder, at virksomhederne oplever, at eleverne meget hurtigt er blevet dygtigere end de havde forventet, og at virksomhederne slipper for meget af det tidsskrævende administrative arbejde, de kender fra forskellige praktikordninger.

Virksomhedernes størrelse har betydning for, om de kan rumme et uddannelseshold på 7 elever og en faglærer i forhold til plads og relevante opgaver. Det kræver derfor forskellige uddannelsesmodeller, så både mellemstore og store virksomheder kan være med som uddannelsesvirksomheder, mens mindre virksomheder primært kan indgå som praktikvirksomheder på uddannelsens fjerde semester.

Forberedelse af de mellemledere og ansatte på virksomheden, der i dagligdagen skal indgå i samarbejde med de unge og faglæreren, skal prioriteres højt allerede forud for uddannelsens opstart.

I forbindelse med de kommende individuelle praktikker på uddannelsens 3. og 4. semester skal der være tydelighed i formidlingen til virksomhederne i forhold til, hvad det koster at fleksjobansætte en ung medarbejder med en flexuddannelse.

"Da JEG STARTEDE, VAR
DET HÅRDT, NÅR DER KOM
SURE KUNDER. NU VED JEG
MERE OM DET OG KAN
HJÆLPE KUNDERNE, JEG
ER BLEVET MERE ROLIG
OG COOL MED DET, NU VED
JEG JO, HVOR VARERNE ER
HENNE "

Forankring af projektet

Projektets styregruppe har i 2018 afholdt to møder med Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (STUK) i Undervisningsministeriet. I første omgang med det formål at sikre, at de 100 elever, der indgår i projektet, får et eksamensbevis, der er godkendt af UVM, når de afslutter. Dette er stadig uafklaret.

På møde med Beskæftigelsesministeren d. 1. marts 2018 var resultatet udover tilsagn om en forsøgsbekendtgørelse med fravigelsesmuligheder fra LAB-loven, også et tilsagn om nedsættelse af et tværministerielt Advisory Board med repræsentanter fra Undervisningsministeriet, Beskæftigelsesministeriet og Socialministeriet. Her skal projektet dele erfaringerne med praksisbaseret, virksomhedsforlagt uddannelse med sideløbende afklaring, der sikrer overgang til beskæftigelse efter endt uddannelse. Det første møde er fastlagt til 21. juni 2019.

Væsentlige erfaringer ifht. forankring

Udover de fire områder projektet har fået tilladelse til at afvige fra i LAB-loven, er der yderligere en række forhindringer bl.a. i form af formuekrav, 225 timers regel, restriktioner i ferieregler for unge i kontanthjælpssystemet m.v. som her 20 måneder inde i projektet peger på, at det vil gavne unge med kognitive handicap, at en overbygningsuddannelse til Den Særligt Tilrettelagte Ungdomsuddannelse, ifølge projektets styregruppe bør være:

- Så tæt på det ordinære uddannelsessystem som muligt
- Statslig reguleret og statsligt finansieret
- Forankret i Undervisningsministeriet
- Forbundet med, at de unge på uddannelsen forsørges via SU evt. med handicap-tillæg, hvilket er en mulighed i erhvervsuddannelserne fra januar 2019
- En del af en national plan for uddannelse og beskæftigelse på handicapområdet.

Evaluering og økonomisk beregning

Projektet evalueres af konsulenthuset Højbjerg, Brauer, Schultz, som leverer:

- Evaluering af forandringsteori. Beskrivelse af hvordan uddannelsen skaber forandring/læring samt barrierer og løftestænger ifht dette.
- Evaluering af resultater. Dokumentation af resultater i form af jobs, kompetencer, skabelse af nye jobtyper m.v.
- Businesscases. Illustration af potentiale for samfundet, kommuner og stat på lang sigt samt bidrag til strategi for skalering. I marts 2019 er der udarbejdet en økonomisk potentialeberegning, som projektets konkrete resultater skal holdes op imod.

Midtvejsevaluering juni/juli 2020. Endelig evaluering december 2021.

Væsentlig viden fra potentialeberegning marts 2019

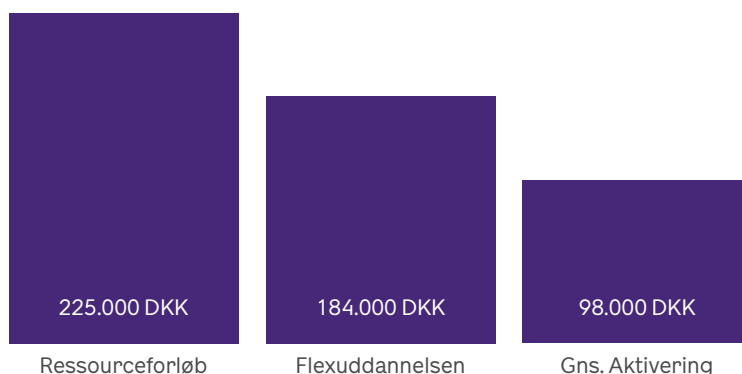
Flexuddannelsen vil i de 2 år, uddannelsen varer, give anledning til større omkostninger for det offentlige. I de efterfølgende år forventes det, at uddannelsen vil skabe en gevinst for det offentlige, fordi målgruppens beskæftigelsesgrad øges.

På baggrund af de hidtidige erfaringer fra projektet og de budgetterede omkostninger, har Glad Fonden estimeret, at en 2-årig uddannelse vil komme til at koste ca. 368.000 kr. pr. elev eller 184.000 kr. pr. år.

Til sammenligning brugte kommunerne i 2016 ca. 98.000 kr. på den aktive beskæftigelsesindsats pr. fultidsaktiveret borger pr. år - omkostningerne til borgere i ressourceforløb, som vil være alternativet for mange borgere i målgruppen, var ca. 225.000 kr. pr. år.

"JEG BIDRAGER MED MIN
ARBEJDSINDSATS, FOLK KAN
GODT LIDE DET, JEG LÅVER.
JEG VED AT MÅN SKÅL
OPFØRE SIG HØFLIGT OG
ORDENTLIGT, MÅN SKÅL IKKE
VÆRE ET RØVHUL"

Årlige omkostninger til aktiv beskæftigelsesindsats og til Flexuddannelse

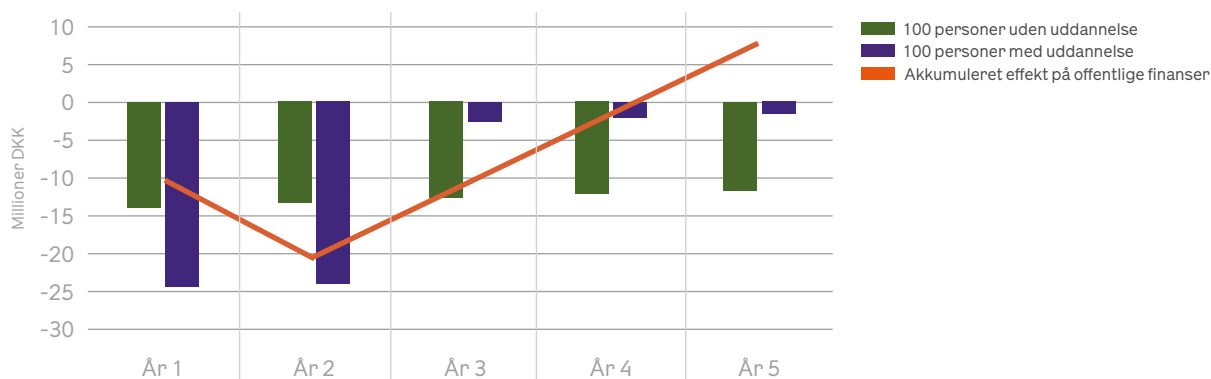

Note

Gns. omkostning til Flexuddannelsen pr. elev pr. år og gns. udgift til aktiv beskæftigelsesindsats (inkl. aktivering, andre beskæftigelsesordninger, administration af jobcentre, særlige indsatser mv.) pr. fuldtidsaktiveret pr. år. 2016-prisniveau, afrundet til 1.000 kr. Kilde: Glad Fonden og Fi-nansministeriet (2018) 'Aktiv beskæftigelsesindsats'.

Over en 2-årig periode er der ca. 100 unge, der starter på uddannelsen. Uddannelsens mål er, at 90 pct. af eleverne færdiggør uddannelsen og alle, der færdiggør uddannelsen, efterfølgende kommer i fleksjob. Hvis det lykkedes, og eleverne i gennemsnit fastholder deres fleksjob i tre år, vil det medføre en gevinst for de offentlige finanser på ca. 8 mio. kr. Gevinsten er beregnet under antagelse af, at det offentlige dækker alle uddannelsens driftsudgifter. Udover den direkte gevinst må man antage en positiv effekt på sociale og sundhedsmæssige udgifter, disse er ikke beregnet og medtaget.

Målscenarie, 8 mio. kr. over fem år

Note

Fremtidige værdier er tilbagediskonteret til 2016-niveau med en diskonteringsrente på 4 %.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af Danmarks Statistik, Glad Fonden og Finansministeriet (2018) 'Aktiv beskæftigelsesindsats'

Størrelsen af den økonomiske gevinst afhænger af, hvor mange personer uddannelsen hjælper i fleksjob, og hvor længe personerne efterfølgende fortsætter i fleksjob. Uddannelsen betaler sig selv hjem, hvis den opnår følgende eller bedre beskæftigelsesresultater:

- 90 ud af 100 elever opnår fleksjob i godt 2 år

- 70 ud af 100 elever opnår fleksjob i ca. 3 år

- 45 ud af 100 elever opnår fleksjob i knap 6 år

Kilde

Højbjerg, Brauer, Schultz: Økonomisk potentiale ved at uddanne unge med handicap, marts 2019 side 4 og side 13.

Formidling af projektet

Med elevernes start i uddannelserne i efteråret 2019 er der kommet gang i formidlingsaktiviteterne herunder hjemmesiden: flexuddannelse.gladfonden.dk

TV og film

Indslag på TVSyd, TV2Øst og Lorry

Indslag hvor eleverne viste sig som gode ambassadører for uddannelserne i forbindelse med lancering af uddannelserne 6. november 2018.
Tilgængelige på projektets hjemmeside.

DR1

DR1 er i gang med en dokumentarserie om Glad Fonden. Én af de fire unge, der deltager, er elev på Flexuddannelsen. Serien bliver sendt på DR1 i efteråret 2019.

Artikler

'Alle burde klappe i hænderne'

Artikel i 'Vejlederen', december 2018.

'Erhvervsrettet uddannelse til 100 unge'

Artikel i 'Specialkompasset', februar 2019.

'Succesfuld uddannelse af unge med handicap'

Udsendt til pressen fra Biltemas pressekonsulent, Epicient relations, Danmark.

Artikler på intranet i Københavns Kommune og Kastrup Lufthavn

Artikler, der rækker ud til en stor gruppe ansatte.

Sociale medier

Filmtrailer med grøn service uddannelsen

På Glad Fondens facebookgruppe som blev set af ca. 30.000 mennesker.

Intern facebook gruppe for elever i projektet

På tværs af landet.

Nyhedsbrev med første nummer maj 2019

Øvrige formidling

Formidling om projektet er udover konkrete formidlingsprodukter også foregået via jobannoncer, pjecer til elever, kommuner og virksomheder, via deltagelse med oplæg eller stand på konferencer m.v.

"JEG HAR LÆRT AT BAGE
OG EN MASSE OM FRUGT
OG GRØNT. JEG HAR LÆRT
AT PLANLÆGGE MINE
ARBEJDSOPGAVER. JEG HAR
LÆRT AT LAVE ÆNDRINGER
I OPSKRIFTER OG
ÆNDRINGER I PLANER, DET
ER JEG BLEVET MEGET
BEDRE TIL"

Partnerskab med kommunerne

Der er etableret et velfungerende partnerskab med de tre primære kommuner Esbjerg, Aarhus og Københavns kommune, som indgår i projektets koordinationsgruppe. Det har blandt andet resulteret i en fælles forsøgsbekendtgørelse fra Beskæftigelsesministeren, der giver projektet mulighed for at afvige fra en række regler i Lov om Aktiv Beskæftigelsesindsats.

Tilladelsen til for eksempel at afvige fra regler i forbindelse med afklaring til fleksjob øger projektets mulighed for at støtte de unge i at komme direkte videre i fleksjob efter afsluttet uddannelsesforløb. Aktuelt er koordinationsgruppen i gang med at beskrive en proces, der kan sikre, at de unge ved uddannelsens afslutning, udover at have opnået de beskrevne kompetencer, også er afklaret i forhold til fleksjob. Udover de tre primære kommuner har følgende kommuner unge indskrevet i projektet: Gentofte, Tårnby, Ishøj/Vallensbæk, Brøndby, Skanderborg.

Væsentlige erfaringer i partnerskabet med kommunerne

Det er en styrke i samarbejdet med den enkelte kommune, at Glad Fonden har én fælles indgang (sagsbehandler) til hele den elevgruppe, der er indskrevet i projektet. Dette muliggør den helhedsindsats, der skal til for at fastholde de unge i uddannelse – og senere beskæftigelse.

Det har været motiverende ifht. at få kommunerne til at prioritere visitation af unge til projektet, at der fra starten blev indgået en partnerskabsaftale, der forpligtigede kommunerne til at betale for et minimum antal pladser, uanset om de fik indskrevet det aftalte antal unge eller ej.

På konferencer og møder udvises stor interesse for Flexuddannelsen fra kommunale medarbejdere i forskellige kommuner, der tilkendegiver, at der mangler uddannelses tilbud til unge med kognitive handicap. Kontakter og interessetilkendegivelser skal udnyttes i forbindelse med den skalering, der er planlagt fra august 2020.

GLAD